

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

16. Dies Septembris. Custos virtutum omnium, dedecus fugiens, & laudem maximam consequens, verecundia est?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

dente vestigio ingreditur : Carnem spiritu libra
animum fide moderans, oculum metu tem perans,
qua illata carnis vacillatio, animi avocatio, oculi
gatio, de tenore decusserit : Fallitur omnino, qui
que sollicita diligentia, & quotidiana cura, le posse
posse in hoc tanta, tam perpetuo & dormitico pe-
culo esse victorem. Neque verò est, quod aliqui
velut multarum palmarum gladiator, satis se fore
esse putet, ad tentationes magno animo superando.
In hoc genere præliandi, nulla est lorica impene-
bilis, nullus tam aheneus, aut adamantinus, qui
subrui & everti queat. Suadeo igitur illud:

Despice fætorem Veneris, sectare pudorem.

16. DIES SEPTEMBRIS.

Custos virtutum omnium, dedecus fugiens, & la-
dem maximam consequens, verecundia est ? C
ero de Oratore.

Verecun- I. **V** Verecundia, Pudicitia seu
dia.

Verecundia, parentis filia, seu ut Domina
pedissequa, inter virtutes
non est virtutum ultima. En-
enim virtutum omnium, ut Custos, sic & Comes.
Et quia Euro citius fugit dedecus, illam insequitur
gloria, & illam sequentem, assequitur verecundia.
Exornat eam maximis laudibus, Valerius Maximus
ita scribens: (a) *Verecundia parens est omnibus honesti-*
consilio, tutela solennium officiorum, magistra innu-
etia, chara proximis accepta alienis, omni tempore fa-
vorem præse ferens in vultu. Et meritò verecundia
omnium oculis offert vultu suum spectandum, qui

[a] l. 4. c. §.

Septem
ritu libra
emperans
io, oculi
nino, qui
ura, lepa
neftico pe
uod aliquo
atis se fore
superand
i impenen
us, qui
ad:
orem.
RIS.
ens, & la
dia est: b
icitiae fann
ut Domina
r virtutes
ultima, d
c & Comes
in sequitur
verecundia
s Maximus,
onis hono
bra innatu
tempore, q
verecundia
ndum, qui
jus
Septemb. **Tessera.** 733
in eo maximè est spectabilis: in eo que residet velut in
Iua Regia, dum illam exornat sua purpura. Hinc
Pythias Aristotelis filia, interrogata, quis color esset
pulcherrimus? Respondit: qui per verecundiam in-
genius oboritur. Idem est & judicium Senecæ: (a)
Bonum in adolescenti signum est, cùm illi ex alio rubor
funditur: magis juvenibus appetet: quibus & plus
coloris est, & tenera frons. Hinc teste Marcobio: (b)
Igà praetextâ utabantur pueri, ut ex purpura rubore,
ignorantia rubore tegerentur. Et certè neque diade-
ma in capite, neque caput in humeris, neque bulla
in pectore, neque sceptrum in manibus, majorem
Regi conciliat gloriam, quam juveni imitans suo o-
bro in vultu Pudicitia.

II. Vin' præmium verecundiæ in puerο ? Cùm
Verus & Manilius consules Romæ ab Gelvio Pertinacem Imperatore, petiissent, ut inter ministros reci-
pere dignaretur duos suos filios, quorum major na-
tum nondum duodecimum annum excesserat; cum-
que Imperator hoc eis beneficium tribuisset, & pa-
tes, illos in conspectu Imperatoris produxissent, bi-
nas ambo habuere orationes, Græcam, & latinam,
qua summæ Imperatori fuere delectationi, cæteris
admirationi. Cùm ergò perorarent coram Impera-
tore, alter illorum, oculos in Imperatorem incon-
viventer defixos tenuit, ut nunquam eos dejiceret;
alter humi dejectos habuit, ut nunquam illos attol-
leret. Ita placuit Imperatori hujus verecundia, ut
eum non tantum mensæ suæ ministrare, sed, (qui
summus erat honor) in cubiculum suum ingredi vo-
luerit. Alterum autem puerum, illius sodalem, patri
reddi-

[a] Epist. II. [b] I. Sat. 6.

reddidit, si verecundior fuisset, se quoque illum
cepturuim affirmans. Quām bene ergō Plautus,
Ego illum periisse duco, cui quidem perire pudor,
profectō, quid prodest pueros esse facie venusta,
pore exactō, ingenio acuto, cuticulā candidā, ca-
rie flavā, memorīā fœcundā, si cum tantis natu-
dotibus, hinc perfidentia in actionibus, indē im-
pudentia in oratione conjungantur. Quod est gen-
in annulo aureo, hoc est verecundia, in puerō in-
nuo. Plusque illum commendabit pudica inge-
tas, quām præcellens ingenium; optandum de quā
libet adolescentē dici possit illud Plinii. (b) *Tamen*
est sanguinis in ore, quantum in animo pudoris.

III. Poetæ roseas bigas attribuunt Aurora, qui
existimarent, oriente Aurorā, cœlum copiam no-
rum impluere. Piæ animæ geminis bigis, cœlo
petunt, & pervehuntur ad Deum, Pudicitia & Ver-
cundiā: has bigas non dubito, roseas nuncupare
quod quocunque aniūm circumtulerint, sub
rosarum corollas amœnitate summā videre est, &
pancarpias florū varias enasci, ad honorandū
modestiam animi casti, quem pudor condeconet.
Pudoris autem sedes angusta in vultu est, quod
indē liquet, quod naturæ instinctu, qui erubescunt,
& verecundantur, manu vultum in umbrare solent.
Sic enim videmus à natura divinitū provisum ful-
se, ut cum hominis partes omnes, ut plurimum ve-
lamentis operiantur, ipsa facies nuda per se, & in-
perto collocata, à verecundia purpureum integ-
mentum accipiat, quod pudentis & regii animis
paludamentum, sed quod de vultu dictum est ge-

[a] *In Bacchid.* [b] *Panegyr.*

Septembris.

Tessera.

735

que illum
Plautus,
uit pudor,
venuta,
ndida, ca
tantis na
indè imp
od est gem
puero in
dica ingen
dum de qu
(b) Tanta
doris.
roræ, qui
opiam no
is, celo
nuncupan
nt, tuba
ere est,
onorandu
ondecor,
quod va
rubescu
are soler
visum ful
rimum ve
se, & in
m integru
ii animi et
um est ge
nere

teratim, de genis maximè intelligi debet, quod verecundia proprium est diversorum, si Plinio creditus. (a) *Gena, inquit, pudoris sedes: ibi maximè ostenditur rubor.* Hinc Socrates hortabatur juvenes, ut hæc tria haberent: in animo prudentiam, in lingua silentium, in vultu verecundiam. Hæc tria conseruatum fuisse decora Satyrum, describit ejus frater D. Ambrosius, in hunc modum. *In catu virorum rarus collere os, elevare oculos, referre sermonem.* Adeò verecundiæ partes omnes expleverat, numeros absolverat. Apud Lacedemonios Pædagogi adolescentium, ad omnem verecundiam eos instituebant: manus intrâ pallium continere, demissos habere oculos, pauca loqui, adeò ut dicere non vereatur Xerophon, (b) *Verecundia majori fuisse, quam in thalamis Virgines.* Sed verecundatur suis laudibus Verecundia, jubetque nre, ad alias virtutes digredi: quatenus perfundam illam rubore, finio cum hoc elogio ruboris.

Virtutum florem perdis, perdendo ruborem.

17. DIES SEPTEMBRIS.

Conservare humanitatem, quid aliud est, quam diligere hominem, quia homo sit, & idem quod nos sumus? *Lactanius l. 6. c. 11.*

Humani- I. **I**ntra virtutes præterire Humanitatem; summa foret inhumanitas! cum nihil tam sit proprium homini, quam Humanitas. Hoc nos docet ipsa hominis etymologia ex Divo Ambro-
sio haulsta. (c) Considera ô homo, unde nomen sumpseris.

[a] l. 11. c. 31. [b] In rep. Lact. l. [c] 3. Offic. c. 3.